

## TEN GELEIDE

Het seminarie verbindt de thema's 'stress en agressie' : wat is de kip en wat is het ei? Veroorzaakt stress agressie of veroorzaakt agressie stress? Zoals vaak is dit geen 'of-of-verhaal', maar een 'en-en'.

Het seminarie wil in een eerste dag reflecteren over beide aspecten : wat is stress en wat zijn stressoren voor begeleiders in het buitengewoon onderwijs? Een directie en een leerkracht getuigen over het leven in het buitengewoon onderwijs, momenten van agressie en bronnen van stress. We denken na over onze praktijk en de stressoren die er zijn. Karen Van den Broeck biedt ons hiervoor een denkkader aan.

In de namiddag zetten we met Jan Decuyper de bril op van het Contextuele denken van Nagy om stress en agressie te verklaren en hoe er mee om te gaan. Geert Stroobant schetst ons zijn 'Teamontwikkelingsmodel' en geeft hiermee een taal zodat medewerkers en leidinggevenden elkaar kunnen beïnvloeden in functie van een synergetisch geheel.

Thomas Lambrechts sluit deze dag af met een voorstelling van het project 'Leer-kracht-Veer-kracht, stapstenen voor het begeleiden van jongeren met gedragsproblemen' : Leer-kracht-Veer-kracht biedt een handleiding waarmee men in de eigen school onmiddellijk aan de slag kan.

De tweede dag staat in het licht van de praktijk : Jeroen Donckers opent met een mogelijk antwoord op de problematiek van agressie en stress vanuit de institutionele pedagogiek en de Freinetbeweging.

We bieden verschillende workshops aan waarin aanpakken worden gegeven om agressie en stress bij kinderen, jongeren en begeleiders te verminderen: Rots en Water, gepast omgaan met extreem agressief gedrag, mindfulness voor kinderen en jongeren, Life Space Crisis Intervention. Deze workshops zijn 'doe-workshops' waar het accent ligt op het ervaren van de werkwijze.

## WAAR EN WANNEER?

### Denkdag - Dinsdag 7 december 2010

Provinciebestuur van Limburg - Boudewijnzaal  
Universiteitslaan 1 - 3500 Hasselt

### Doedag - Donderdag 3 februari 2011

Provinciebestuur van Limburg - Boudewijnzaal  
Universiteitslaan 1 - 3500 Hasselt

## INSCHRIJVING

Tussenkost in de onkosten € 60.

Deze omvat alle kosten: maaltijden, referaten, documentatie, enz.

De inschrijvingen dienen te geschieden op bijgaand inschrijvingsformulier vóór **1 december 2010**.

**Voor de indeling van de groepen voor de doedag wordt rekening gehouden met de volgorde van inschrijving.**

De betaling moet gebeuren op rekening 091-0176627-19  
IBAN: BE39 0910 1766 2719 - BIC: GKCCBEBB van het Provinciaal Veiligheidscomité Limburg te Hasselt.

De teksten van het seminarie kunnen verkregen worden tegen de kostprijs van € 50.

## Annulering

Schriftelijke annulatie is mogelijk vóór de uiterste inschrijvingsdatum. Na die datum blijft de deelnameprijs integraal verschuldigd. Vervangen van de deelnemer is mogelijk.

## PRAKTISCHE ORGANISATIE EN INLICHTINGEN

Provinciaal Veiligheidscomité Limburg

Universiteitslaan 1 - 3500 Hasselt

Tel. : 011 23 79 08 - Fax : 011 23 79 63

E-mail : [veiligheidscom@limburg.be](mailto:veiligheidscom@limburg.be)

Het Nationaal Opleidingscentrum ressorteert onder de Algemene directie Humanisering van de Arbeid van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

Verlenen hun medewerking : de Vlaamse provinciale comités voor de bevordering van de arbeid, de werkgevers- en werknemersorganisaties, instellingen, beroepsverenigingen en deskundigen



# “STRESS EN AGRESSIE IN HET BUITENGEWOON ONDERWIJS DENK- EN DOEDAGEN VOOR PERSONEEL IN HET BUITENGEWOON ONDERWIJS”

# 228 STE SEMINARIE

Denkdag - 7 DECEMBER 2010

Doedag - 3 FEBRUARI 2011

HASSELT



## Inschrijvingsformulier

### PROVINCIAAL VEILIGHEIDSCOMITE LIMBURG

Universiteitslaan 1  
3500 Hasselt  
Tel. 011 23 79 08  
Fax 011 23 79 63

E-mail :  
veiligheidscom@limburg.be

## NATIONAAL OPLEIDINGSCENTRUM

228ste SEMINARIE : "STRESS EN AGRESSIE IN HET BUITENGEWOON ONDERWIJS :  
DENK- EN DOEDAGEN VOOR PERSONEEL IN HET BUITENGEWOON ONDERWIJS"  
Hasselt, 7 december 2010 en 3 februari 2011

Naam : ..... Voornamen .....

Adres : Privé : .....

Postnr. .... Gemeente ..... tel. .... / .....

School : .....

Postnr. .... Gemeente ..... tel. .... / .....

e-mail : ..... fax ..... / .....

Functie : .....

schrijft in voor het seminarie dat gehouden wordt op 7 december 2010 en 3 februari 2011 in de Boudewijnzaal van het Provinciehuis, Universiteitslaan 1 te 3500 Hasselt. Hij/Zij stort het inschrijvingsrecht van € 60 op rek. 091-0176627-19 / IBAN - BE39 0910 1766 2719 van het Provinciaal Veiligheidscomité Limburg te Hasselt.

Geef volgorde van uw keuze op met een getal van 1 t.e.m. 4 :

Voormiddag :  Workshop 1  Workshop 2  Workshop 3  Workshop 4

Namiddag :  Workshop 1  Workshop 2  Workshop 3  Workshop 4

Te ....., op ..... 2010

(handtekening)

### Programma

#### Denkdag : Dinsdag 7 december 2010

09.00 u : Onthaal met koffie

#### Probleemstelling

10.00 u : **Dat pik ik niet !**

Benny Bottelbergs, adjunct-directeur, directeur OV3, Secundaire Scholen Sint-Ferdinand OV3-OV4, Lummen

10.20 u : **Een dag uit het leven van een leerkracht die werkt met kinderen met een gedrags- en/of emotionele stoornis**

Lot Stevens, BLIO-mentor, MPI GO De Oase, Gent

10.45 u : **Denkkaders in het omgaan met stress en agressie op het werk**

Karen Van den Broeck, preventieadviseur psychosociale aspecten IDEWE

11.15 u : **Verdeling in werkgroepen**

12.15 u : **Reflectie vanuit de werkgroepen**

12.45 u : Middagmaal

14.00 u : **Stress en agressie, een kwestie van contexten?**

Jan Decuyper, pedagogisch medewerker Gedragsproblemen - Gemeenschapsonderwijs

14.45 u : **Teams in de frontline**

Geert Stroobant, directeur De heide vzw

15.30 u : **Leer-Kracht Veer-Kracht**

**Stapstenen voor het begeleiden van jongeren met gedragsproblemen**

Thomas Lambrechts, pedagogisch adviseur buitengewoon secundair onderwijs, OVSG

16.00 u : Discussie

#### Doedag : Donderdag 3 februari 2011

09.00 u : Onthaal van de deelnemers met koffie

09.30 u : **De therapeutische mogelijkheden van ervaringsgericht onderwijs in het buitengewoon lager onderwijs type 3**

Jeroen Donckers, psychoanalytisch psychotherapeut, De Sassepoort, Gent

De deelnemers hebben de keuze uit volgende workshops (elke workshop duurt 2 u)

10.00 u : **Workshop 1 : Rots en Water, een psychofysieke weerbaarheidstraining**

Els Coninx, vormingsmedewerker Arktos vzw

10.00 u : **Workshop 2 : LSCI: anders omgaan met moeilijke situaties**

**Crisis: uitnodiging tot contact en kans tot leren ?**

Benny Leesen, Praktijklector Khlim, dep Sociaal Agogisch Werk

10.00 u : **Workshop 3 : Het crisisontwikkelingsmodel als instrument om gepast te reageren op grensoverschrijdend gedrag**

Erwin Reyskens, Teamcoördinator, Psychiatrisch Centrum Ziekeren

10.00 u : **Workshop 4 : Mindfulness voor kinderen**

Jan Decuyper, pedagogisch medewerker Gedragsproblemen Gemeenschapsonderwijs

13.30 u : **Workshop 5 : Kan ik agressie en grensoverschrijdend gedrag ook anders bekijken?**

Mieke Hagenaars, Nascholer T 1/2/3/8 en pedagogisch begeleider T 3

12.00 u : Middagmaal

15.30 u : Koffiepauze

15.45 u : Vraagstelling

16.15 u : Einde

Elke deelnemer kan zowel voormiddag als namiddag 1 workshop volgen.

Uw voorkeur kan aangeduid worden op de inschrijvingskaart met cijfers 1 t.e.m. 4.

Hiermee wordt in de mate van het mogelijke en in volgorde van inschrijven rekening gehouden.

Let wel op : Workshop 4 wordt enkel in de voormiddag aangeboden en workshop 5 wordt enkel in de namiddag aangeboden.

Rots en Water is een psychofysieke weerbaarheidstraining. Deze workshop vereist losse, sportieve kledij en gebeurt op blote voeten.

Website : [www.limburg.be/veiligheidscomite](http://www.limburg.be/veiligheidscomite)

Algemene leiding :  
Dany Vanharen,  
coördinerend preventieadviseur SG St-Quintinus regio Hasselt

Overname van de teksten is slechts toegestaan na schriftelijk akkoord van de organisatoren.